

Številka: 3061-11/2021-9

Datum: 28. 9. 2021

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter ob sodelovanju Francija Pušenjaka in mag. Karle Pintar kot članov senata, na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOMK-1), v zadevi presoje koncentracije podjetij Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Brnčičeva ulica 49A, 1231 Ljubljana - Črnuče (v nadaljevanju: Telemach), ki ga zastopa predsednik posloводства Adrian Ježina, in ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Pantelič in partnerji o.p., d.o.o., Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana, in ARIO, družba za telekomunikacije in trgovino, d.o.o., Partizanska cesta 37, 2000 Maribor (v nadaljevanju: ARIO), ki ga zastopa direktor Marko Kočila, na nejavni seji dne 28. 9. 2021 naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji pridobitve kontrole podjetja Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Brnčičeva ulica 49A, 1231 Ljubljana - Črnuče, nad podjetjem ARIO, družba za telekomunikacije in trgovino, d.o.o., Partizanska cesta 37, 2000 Maribor, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

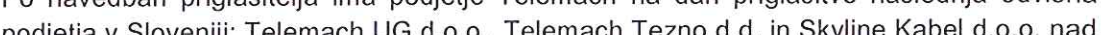
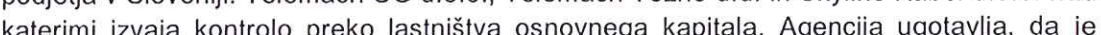

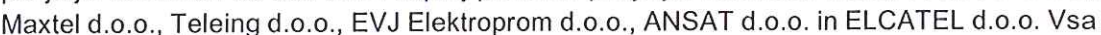

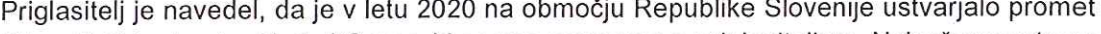
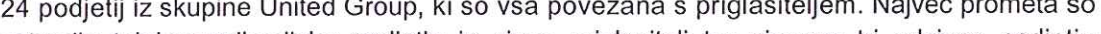
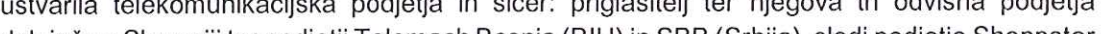
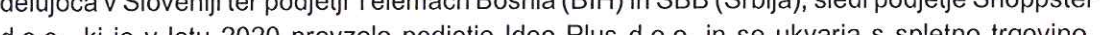
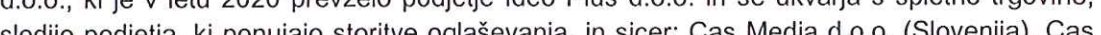
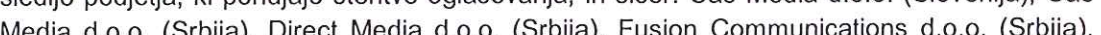
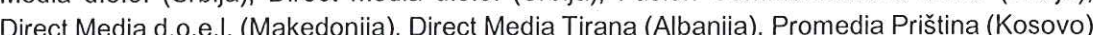

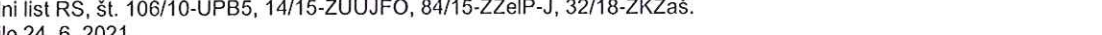

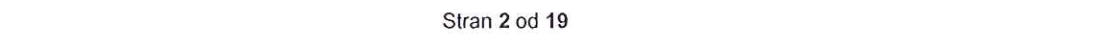

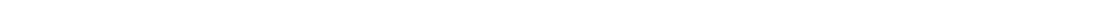
1. Agencija je dne 15. 7. 2021 prejela priglasitev koncentracije podjetij Telemach (v nadaljevanju tudi priglasitelj) in ARIO (v nadaljevanju tudi prevzeto podjetje). Koncentracijo je priglasilo podjetje Telemach.²
2. Predmet koncentracije je pridobitev 100 % poslovnega deleža v podjetju ARIO, ki ga bo priglasitelj pridobil na podlagi Pogodbe o prodaji in nakupu poslovnih deležev z dne 16. 6. 2021³, sklenjene med fizičnimi osebami Markom Kočilo, Tiborjem Raškovičem, Andrejem

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 odl. US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17.

² Dokument št. 3061-11/2021-1.

³ Dokument št. 3061-11/2021-1, priloga 4.

Jarcem in Milanom Perkom kot prodajalci in podjetjem Telemach kot kupcem. Z nakupom vseh poslovnih deležev v podjetju ARIO bo priglasiatelj pridobil izključno kontrolo nad prevzetim podjetjem.

3. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPOmK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to prigrasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za prigrasitev teči s prvim od teh dogodkov. Prigrasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za prigrasitev koncentracije podjetij⁴. Ker je bila prigrasitev nepopolna, jo je priglasiatelj dopolnil dne 24. 8. 2021⁵.
4. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁶ je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR⁷.
5. Podjetje Telemach je operater storitev elektronskih komunikacij in naročnikom ponuja storitve distribucije medijskih (TV) vsebin, storitve širokopasovnega dostopa do interneta ter storitve fiksne in mobilne telefonije na celotnem območju Republike Slovenije.⁸
6. Priglasiatelj je v 100 % lasti podjetja Slovenia Broadband S.à r.l. iz Luxembourga (v nadaljevanju: Slovenia Broadband), ki predstavlja holding družbo, odgovorno za upravljanje podjetij, lociranih na področju Srednje Evrope in sodi v skupino podjetij United Group. Podjetje Slovenia Broadband je v 100 % lasti podjetja United Group B.V. iz Nizozemske, ki je pod kontrolo mednarodnega naložbenega sklada BC Partners iz Londona (v nadaljevanju: BC Partners), ki jo izvaja preko

9
7. Po navedbah priglasiatelja ima podjetje Telemach na dan prigrasitve naslednja odvisna podjetja v Sloveniji: Telemach UG d.o.o., Telemach Tezno d.d. in Skyline Kabel d.o.o. nad katerimi izvaja kontrolo preko lastništva osnovnega kapitala. Agencija ugotavlja, da je podjetje Telemach od leta 2014 naprej prevzelo podjetja: Tušmobil d.o.o., Total TV d.o.o., Maxtel d.o.o., Teleing d.o.o., EVJ Elektroprom d.o.o., ANSAT d.o.o. in ELCATEL d.o.o. Vsa prevzeta podjetja so bila pripojena k podjetju Telemach in so prenehala obstajati kot samostojni pravni subjekti.¹⁰
8. Priglasiatelj je navedel, da je v letu 2020 na območju Republike Slovenije ustvarjalo promet 24 podjetij iz skupine United Group, ki so vsa povezana s priglasiateljem. Največ prometa so ustvarila telekomunikacijska podjetja in sicer: priglasiatelj ter njegova tri odvisna podjetja delujoča v Sloveniji ter podjetji Telemach Bosnia (BIH) in SBB (Srbija), sledi podjetje Shoppster d.o.o., ki je v letu 2020 prevzelo podjetje Ideo Plus d.o.o. in se ukvarja s spletno trgovino, sledijo podjetja, ki ponujajo storitve oglaševanja, in sicer: Cas Media d.o.o. (Slovenija), Cas Media d.o.o. (Srbija), Direct Media d.o.o. (Srbija), Fusion Communications d.o.o. (Srbija), Direct Media d.o.e.l. (Makedonija), Direct Media Tirana (Albanija), Promedia Priština (Kosovo)

⁴ Uradni list RS, št. 36/09 in 3/14.

⁵ Dokument št. 3061-11/2021-7.

⁶ Uradni list RS, št. 106/10-UPB5, 14/15-ZUUJFO, 84/15-ZZelP-J, 32/18-ZKZaš.

⁷ Plačilo 24. 6. 2021.

⁸ Dokument št. 3061-11/2021-1.

⁹ Dokument št. 3061-11/2021-1.

¹⁰ Vir: Spletni portal Ebonitete.si na osnovi javnih podatkov AJ PES.

in Direct Media d.o.o. (Črna Gora), tem sledi podjetje United Media Network AG (Švica), ki dobavlja licenčne pravice za retransmisijo TV programov, sledijo podjetja, ki se ukvarjajo s televizijsko dejavnostjo in sicer: Grand Production d.o.o. (Srbija), United Media Production d.o.o. (Srbija), Nova TV d.d. (Hrvaška), Nova M d.o.o. (Črna Gora) in United Media Sarl (Luksemburg), sledi podjetje I.R.V. d.o.o. (Slovenija), ki se ukvarja z obratovanjem spletnih portalov in na koncu podjetje United Media Production SI d.o.o. (Slovenija), ki se ukvarja z distribucijo filmov, video posnetkov in TV oddaj ter še podjetje Fusion Communications d.o.o. (Srbija), ki se ukvarja s poslovnim in podjetniškim svetovanjem.

9. Podjetje ARIO je lokalni ponudnik telekomunikacijskih storitev, ki na območju severo-vzhodne Slovenije ponuja storitve širokopasovnega dostopa do interneta in dostop do televizijskih storitev, in sicer preko lastnega brezžičnega MMDS omrežja. Storitve fiksne (IP) telefonije ponuja v sodelovanju s podjetjem Detel Global, družba za telekomunikacije d.o.o. iz Murske Sobotne d.o.o. (v nadaljevanju: Detel Global), medtem ko storitev mobilne telefonije prevzeto podjetje ne ponuja. Podjetje ARIO je v izključni lasti štirih fizičnih oseb in nima odvisnih podjetij.¹¹
10. Priglasitelj je podal gospodarsko utemeljitev koncentracije in pri tem navedel, da bo predmetna koncentracija omogočala povezanost in združitve priglasiteljevega omrežja in omrežja podjetja ARIO ter na tej osnovi boljšo dosegljivost priglasiteljevih storitev elektronskih komunikacij naročnikom storitev. Ker ima podjetje Telemach večje vire za investiranje kot podjetje ARIO, bo koncentracija podjetju Telemach omogočila izvedbo poslovnih načrtov, ki se nanašajo na celovito konvergenco ponudb vseh storitev elektronskih komunikacij in hkratne posodobitve ponudbe teh storitev. Na takšni podlagi bo podjetje Telemach lahko nadaljevalo opravljanje svojih dejavnosti ter uporabnikom ponujalo bolj tehnološko dovršene, obširne in konkurenčnejše storitve na dolgoročni osnovi, kot bi jih podjetje ARIO lahko ponujalo samo.

II. PODREJENOST ZPOMK-1

A Koncentracija

11. ZPOMK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer: (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij; (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij; ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem. Nastanek koncentracije v smislu prvega odstavka 10. člena ZPOMK-1 pomeni tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 42. člena ZPOMK-1, nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOMK-1.
12. Drugi odstavek 10. člena ZPOMK-1 določa, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti: (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja; (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.

¹¹ Dokument št. 3061-11/2021-1.

13. Iz Prečiščenega obvestila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij (v nadaljevanju: Obvestilo Komisije) izhaja, da izključna kontrola obstaja, če lahko samo eno podjetje izvaja odločilni vpliv nad drugim podjetjem. Odločitve, bistvene za strateško gospodarsko ravnanje podjetja, vključujejo odločitve o vprašanjih, kot so finančni načrt, poslovni načrt, glavne investicije ali imenovanje višjega vodstva in presegajo odločitve, ki so običajne za zaščito pravic manjšinskih delničarjev (npr. odločitve o bistvu skupnega podjetja, kot so na primer spremembe statuta, povečanje ali zmanjšanje kapitala ali likvidacija)¹².
14. V obravnavanem primeru je koncentracija nastala dne 16. 6. 2021, ko je bila sklenjena Pogodba o prodaji in nakupu poslovnih deležev, s čimer bo podjetje Telemach pridobilo štiri poslovne deleže v prevzetem podjetju v skupni višini 100 % osnovnega nominalnega kapitala družbe. Po izvedeni koncentraciji bo podjetje Telemach edini družbenik oziroma izključni lastnik prevzetega podjetja, s tem bo podjetje Telemach imelo izključno kontrolo nad podjetjem ARIO. Ker takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1, Agencija ugotavlja, da je v obravnavanem primeru pravni pogoj izpolnjen.

B Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

15. ZPOmK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegel 1 mio EUR oziroma v primeru, kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem, če je letni promet, vsaj dveh v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, presegel 1 mio EUR.
16. Iz priloženih finančnih podatkov priglasitelja izhaja, da je podjetje Telemach skupaj z drugimi podjetji v skupini v letu 2020 na trgu Republike Slovenije doseglo skupni letni promet v višini [REDACTED] EUR. Letni promet podjetja ARIO pa je v letu 2020 na trgu Republike Slovenije znašal [REDACTED] EUR.¹³ Navedeno pomeni, da je v primeru presoje pridobitve izključne kontrole podjetja Telemach nad podjetjem ARIO presežen prag 35 milijonov EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1 ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1.
17. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru predmetne koncentracije sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podrejena določbam ZPOmK-1.

C Pristojnost Agencije

18. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij¹⁴ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo

¹² Obvestilo Komisije, odstavki od 54 do 61 in od 65 do 73.

¹³ Dokument št. 3061-11/2021-1 in dokument št. 3061-11/2021-7.

¹⁴ UL L 24, 29.1.2004, str. 1–22.

z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije¹⁵ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.¹⁶

19. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa, in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka (b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.
20. Agencija na podlagi podatkov priglasitelja ter drugih razpoložljivih podatkov ugotavlja, da zadevna koncentracija ne izpolnjuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU, saj je podjetje ARIO v letu 2020 na trgu EU ustvarilo zgolj ██████ EUR prometa, kar pomeni, da niso doseženi pragovi iz (b) točke drugega oziroma pragovi iz (b), (c) in (d) točke tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah. Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU, niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah. Zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

21. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s 7. točko 3. člena ZPOMK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.
22. Pri presoji koncentracije je Agencija najprej ugotavljala, ali prihaja do horizontalnega ali vertikalnega prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevni trgih, za vertikalne koncentracije pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.
23. Priglasitelj in podjetja v skupini priglasitelja opravljajo dejavnost operaterja storitev elektronskih komunikacij, v okviru katere naročnikom ponujajo storitve prenosa televizijskih vsebin (ne

¹⁵ Dolžnost izhaja tako iz načela lojalnosti, ki je opredeljeno v tretjem odstavku 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26.10.2012), kot tudi iz 21. člena Uredbe ES o združitvah.

¹⁶ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

glede na uporabljeno tehnologijo, vendar izvzemši prizemno transmisijo¹⁷), storitve širokopasovnega dostopa do interneta, storitve fiksne telefonije in storitve mobilne telefonije. Priglasitelj navedene telekomunikacijske storitve ponuja samostojno in v različnih paketih. Poleg tega pa se podjetja v skupini priglasitelja ukvarjajo tudi z veleprodajo dobave TV programov, storitvami oglaševanja, produkcijo TV vsebin in spletno trgovino.¹⁸

24. Prevzeto podjetje samostojno ponuja storitve na maloprodajnem trgu storitev prenosa televizijskih vsebin in maloprodajnem trgu storitev fiksne telefonije prevzeto podjetje ne nastopa samostojno, temveč je posrednik storitev, ki jih ponuja podjetje Detel Global. Prevzeto podjetje navedene telekomunikacijske storitve ponuja samostojno in v paketih. Na maloprodajnem trgu storitev mobilne tehnologije prevzeto podjetje ne nastopa.
25. Glede na dejavnosti s katerimi s ukvarjajo v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja bi za potrebe presoje zadevne koncentracije le te lahko uvrstili na naslednje trge: (i) trg storitev prenosa televizijskih vsebin, (ii) trg storitev širokopasovnega dostopa do interneta, (iii) trg storitev fiksne telefonije in (iv) trg konvergenčnih (paketnih storitev). Pri vseh naštetih trgih gre za maloprodajne trge, na katerem so naročniki operaterjev končni odjemalci teh storitev in katere je Agencija v svoji dosednji praksi že opredeljevala.¹⁹ Zadevni trgi so opredeljeni tudi v dokumentih Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Stegne 7, 1001 Ljubljana (v nadaljevanju: AKOS)²⁰.
26. AKOS je pri opredelitvi upoštevni trgov na maloprodajnem trgu storitev elektronskih komunikacij izhajal iz zamenljivosti med različnimi oblikami dostopa, ki omogočajo prenos širokopasovnih storitev elektronskih komunikacij po katerih povprašujejo končni uporabniki. AKOS je analiziral naslednje oblike širokopasovnega dostopa, in sicer prenos preko (i) bakrenega omrežja z uporabo tehnologije xDSL²¹, (ii) koaksialnega kableskega omrežja z uporabo tehnologije DOCSIS²², (iii) optičnega omrežja z uporabo tehnologije FTTH²³, (iv) fiksne brezžičnega omrežja z uporabo tehnologij MMDS²⁴, WiFi in satelitskega dostopa, ter (v) mobilnega omrežja s tehnologijami UMTS²⁵, HSPA²⁶, LTE²⁷ in 5G²⁸ tehnologijo. Na podlagi

¹⁷ Prizemna transmisija pomeni spremljanje prosto-dostopnih (brezplačnih) TV programov preko strešne ali sobne antene.

¹⁸ Dokument št. 3061-11/2021-1.

¹⁹ Odločba Agencije št. 306-25/2013-16 z dne 9. 5. 2013, odločba Agencije št. 306-39/2013-14 z dne 5. 6. 2013, odločba Agencije št. 306-55/2013-13 z dne 11. 9. 2013, odločba Agencije št. 3061-20/2014-16 z dne 23. 12. 2014, odločba Agencije št. 3061-7/2016-157 z dne 7. 10. 2016, odločba Agencije št. 3061-14/2017-16 z dne 10. 11. 2017, odločba Agencije št. 3061-9/2019-10 z dne 26. 7. 2019, odločba Agencije št. 3061-10/2019-9 z dne 26. 7. 2019, odločba Agencije št. 3061-18/2019-9 z dne 7. 10. 2019, odločba Agencije št. 3061-10/2020-12 z dne 9. 6. 2020 in odločba Agencije št. 3061-14/2020-12 z dne 13. 7. 2020.

²⁰ Agencija pri opredelitvi trgov izhaja iz naslednjih dokumentov AKOS: (i) Poročilo AKOS o razvoju trga elektronskih komunikacij za četrto četrtletje 2020, junij 2021 (v nadaljevanju: Poročilo 4/20), (ii) Poročilo AKOS o razvoju trga elektronskih komunikacij za četrto četrtletje 2018, april 2019 (v nadaljevanju: Poročilo 4/18), (iii) Analiza AKOS upoštevne trga 3a "Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji" s predlaganimi obveznostmi s popravki po javnem posvetovanju, julij 2017 (v nadaljevanju: Analiza 3a), (iv) Analiza AKOS upoštevne trga 3b "Veleprodajni osrednji dostop na fiksni lokaciji za izdelke za množični trg" s popravki po javnem posvetovanju, julij 2017 (v nadaljevanju: Analiza 3b); vsi dokumenti so dostopni na <https://www.akos-rs.si/>.

²¹ xDSL (Digital Subscriber Line); širokopasovni dostop preko bakrenega omrežja.

²² DOCSIS (Data Over Cable Service Interface Specification); širokopasovni dostop preko koaksialnega kableskega omrežja oziroma hibridnega optično koaksialnega omrežja z uporabo DOCSIS tehnologije.

²³ FTTH (Fibre to the Home); je oblika širokopasovnega dostopa, pri kateri je optično omrežje zgrajeno vse do končnih uporabnikov, to je do poslopja končnega uporabnika (Analiza 3b).

²⁴ MMDS (*Multimedia Multipoint Distribution System*) večpredstavni večtočkovni distribucijski sistemi so širokopasovne povezave med centralnimi postajami operaterja in terminalnimi postajami končnih uporabnikov, namenjene posredovanju večprogramskih televizijskih, glasovnih in podatkovnih storitev. Gre za širokopasovni dostop pri katerem se uporabljajo podobni standardi kot pri koaksialnih kableskih omrežjih, pri čemer pa gre za brezžični sistem. (Analiza 3b).

²⁵ UMTS (Universal Mobile Telecommunications Service); tretja generacija mobilnega prenosa podatkov (Analiza 3b).

²⁶ HSPA (High speed packet access); tretja generacija mobilnega širokopasovnega prenosa podatkov (Analiza 3b).

²⁷ LTE (Long Term Evolution); četrta generacija mobilnega širokopasovnega prenosa podatkov (Analiza 3b).

²⁸ 5G je peta generacija mobilne telefonije in kot nadaljevanje predhodnih tehnologij predstavlja tehnološki preboj, saj predvideva giga bitne prenosne hitrosti, ki bodo omogočale prenos podatkov v realnem času, neomejeno ali več 100 GB mesečne porabe ter množične komunikacije stroj-stroj (M2M), poznane tudi pod imenom internet stvari (IoT). Podjetje Telekom Slovenije d.d. je meseca oktobra 2020 kot prvo začelo ponujati storitve mobilne tehnologije v 5G omrežju. (Poročilo 4/2020).

opravljene analize zamenljivosti AKOS zaključuje, da so tehnologije prenosa, ki uporabljajo bakreno, kabelsko in optično omrežje medsebojno zamenljive, zato sodijo na isti upoštevni storitveni trg, kar pa ne velja za fiksno brezžično omrežje ter mobilno omrežje. Evropska komisija (v nadaljevanju: Komisija) je v svojih preteklih odločitvah na področju maloprodajnih trgov storitev elektronskih komunikacij, le te ločevala na trge fiksnih storitev in trge mobilnih storitev²⁹, s tem, da pri svojih nedavnih odločitvah Komisija ugotavlja, da fiksni in mobilni trgi postajajo vse bolj zamenljivi oziroma, da se s ponudbo paketnih storitev združujejo.³⁰

Maloprodajni trg storitev prenosa televizijskih vsebin

27. Med uporabniki je televizija še vedno zelo priljubljena. Ker imajo uporabniki vse več možnosti različnega dostopanja do novic, informacij in drugih vsebin (televizija, časopisi, internet, socialna omrežja ipd.), ki jih zanimajo, pričakujejo od ponudnikov razgibane programske sheme, kakovostno in zanesljivo storitev ter napredne dodatne storitve. Temu operaterji digitalne televizije sledijo z omogočanjem interaktivnosti, kot so video na zahtevo, storitev snemanja programov, storitev časovnega zamika (kasnejše predvajanje TV vsebin), povezavo računalnika s televizijskim sprejemnikom ipd. Operaterji prilagajajo ponudbe uporabnikom tako, da lahko vsebine gledajo takrat ko želijo, kjerkoli in kadarkoli. Storitve se vse bolj prilagajajo posamezniku, obenem pa je poudarek na vse večjem povezovanju računalnika s televizijskim zaslonom. Navedenemu se prilagajajo tudi spletni ponudniki videoposnetkov. Vsebine spletnih video-portalov vedno bolj temeljijo na filmih, nadaljevanjih, zabavnih oddajah in novih vsebinah, ki jih lahko uporabniki gledajo preko računalnika na televizijskem sprejemniku.³¹
28. Komisija je v svojih preteklih odločitvah na področju maloprodajnega trga storitev prenosa televizijskih vsebin ta trg poskušala nadalje deliti, in sicer (i) glede na plačljivost na trg neplačljive (Free-To-Air) in plačljive televizije³², (ii) glede na način sprejemanja/gledanja na trg linearne in nelinearne televizije³³, in (iii) glede na tehnologijo prenosa na kabelsko, IP, satelitsko in MMDS televizijo³⁴. V vseh naštetih primerih Komisija trga ni dokončno razdelila, oziroma ga ni dokončno opredelila.
29. Priglasitelj zagotavlja storitve prenosa televizijskih vsebin ob uporabi kabelskega ali brezžičnega distribucijskega omrežja, ki je v lasti in upravljanju podjetij znotraj skupine priglasitelja. Samo manjši del storitev podjetja Telemach se distribuira preko omrežij drugih operaterjev, kot na primer kabelskega in brezžičnega omrežja podjetja Telekom Slovenije, ali odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bila zgrajena na podeželskih področjih v projektih, financiranih z javnofinančnimi sredstvi. Prevzeto podjetje storitve prenosa televizijskih vsebin

²⁹ Odločba Komisije št. M.7978 Vodafone/Liberty Global/Dutch JV z dne 3. 8. 2016, odločba št. M.7637 Liberty Global/BASE Belgium z dne 4. 2. 2016, odločba št. M.7194 Liberty Global / Corelio / W&W / De Vijver Media z dne 25. 2. 2015, odločba št. M.7000 Liberty Global/Ziggo z dne 10. 10. 2014 in odločba št. M.6990 Vodafone Group Plc./Kabel Deutschland Holding AG z dne 20. 9. 2013.

³⁰ Odločba Komisije št. M.8792 Deutsche Telekom AG/T-Mobile Netherlands Holding B.V./Tele2 Netherlands Holding N.V. z dne 27. 11. 2018.

³¹ Poročilo 4/20 in <https://eanalitik.akos-rs.si/televizija>; vpogled z dne 12. 8. 2021.

³² Odločba Komisije št. M.9866 United Group/Forthnet z dne 13. 8. 2020, odločba št. M.9370 Telenor/DNA z dne 15. 7. 2019, odločba št. M.8354 Fox/Sky z dne 7. 4. 2017, odločba št. M.7978 Vodafone/Liberty Global/Dutch JV z dne 3. 8. 2016, odločba št. M.7194 Liberty Global / Corelio / W&W / De Vijver Media z dne 25. 2. 2015, odločba št. M.7000 Liberty Global/Ziggo z dne 10. 10. 2014 in odločba št. M.5121 News Corp/Premiere z dne 25. 6. 2008.

³³ Odločba Komisije št. M.9866 United Group/Forthnet z dne 13. 8. 2020, odločba št. M.9370 Telenor/DNA z dne 15. 7. 2019, odločba št. M.8665 Discovery/Scripps z dne 6. 2. 2018, odločba št. M.8354 Fox/Sky z dne 7. 4. 2017, odločba št. M.7978 Vodafone/Liberty Global/Dutch JV z dne 3. 8. 2016, odločba št. M.7194 Liberty Global / Corelio / W&W / De Vijver Media z dne 24. 2. 2015 in odločba št. M.7000 Liberty Global/Ziggo, z dne 10. 10. 2014.

³⁴ Odločba Komisije št. M.9866 United Group/Forthnet z dne 13. 8. 2020, odločba št. M.9370 Telenor/DNA z dne 15. 7. 2019, odločba št. M.8665 Discovery/Scripps z dne 6. 2. 2018, odločba št. M.8354 Fox/Sky z dne 7. 4. 2017, odločba št. M.7978 Vodafone/Liberty Global/Dutch JV z dne 3. 8. 2016, odločba št. M.7194 Liberty Global / Corelio / W&W / De Vijver Media z dne 24. 2. 2015, odločba št. M.7000 Liberty Global/Ziggo, z dne 10. 10. 2014 in odločba št. M.5932 News corp/BskyB z dne 21. 12. 2010.

ponuja preko lastnega MMDS brezžičnega omrežja.³⁵ Priglasitelj opisuje maloprodajni trg storitev prenosa televizijskih vsebin kot zrel trg, na katerem se lahko pričakuje nadaljnja rast v smislu posodabljanja tehnologije, izboljševanja kvalitete in širitve pestrosti ponudbe storitev.

30. Agencija pri opredelitvi upoštevne trga storitev prenosa televizijskih vsebin izhaja iz ugotovitev AKOS ter ugotovitev iz svojih preteklih odločb, in sicer da sta kabelska in IP televizija substituta in kot taka del maloprodajnega trga storitev prenosa televizijskih vsebin, med tem ko fiksna brezžična televizija zaradi svojih pomanjkljivosti ni del istega maloprodajnega upoštevne trga. Ker obravnavana koncentracija tudi ob najožji opredelitvi upoštevne storitvenega trga ne vzbuja resnega suma o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, Agencija upoštevne trga ni dokončno opredelila, za potrebe presoje pa je upoštevala širši trg, kamor bo uvrstila tudi storitev prenosa televizijskih vsebin preko fiksne brezžične tehnologije.

Maloprodajni trg storitev fiksne širokopasovnega dostopa do interneta

31. Širokopasovna povezljivost je ključni del razvoja, uvajanja in uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije v gospodarstvu in družbi. Dostop do storitev interneta poteka na več načinov, ki se med seboj razlikujejo po dosegu, hitrosti in načinu prenosa. Na območju Republike Slovenije so storitve fiksne širokopasovnega dostopa do interneta možne preko bakrenega omrežja, kabelskega koaksialnega omrežja, fiksne brezžičnega omrežja, zakupljenih vodov in optičnega omrežja.³⁶
32. Priglasitelj zagotavlja storitev širokopasovnega dostopa do interneta ob uporabi kabelskega ali brezžičnega distribucijskega omrežja, ki je v lasti in upravljanju podjetij znotraj skupine priglasitelja. Samo manjši del storitev podjetja Telemach se distribuira preko omrežij drugih operaterjev, kot na primer kabelskega in brezžičnega mobilnega omrežja podjetja Telekom Slovenije, ali odprtih širokopasovnih omrežij. Prevzeto podjetje storitve širokopasovnega dostopa do interneta nudi preko lastnega MMDS brezžičnega omrežja in sicer pokriva območje podeželja v okolici Maribora. Večina naročnikov storitev podjetja ARIO je iz ruralnih predelov, kjer je možnost priklopa na bakrena, optična oziroma kabelska omrežja omejena, se pa za koriščenje storitev prevzetega podjetja odločajo tudi nekateri naročniki, ki imajo možnost vzpostavitve povezave z drugimi omrežji.³⁷ Po mnenju priglasitelja bo zaradi stalnega razvoja novih ponudb operaterjev in povečanega povpraševanja s strani naročnikov zadevni trg beležil nadaljnjo rast v prihodnjih letih.
33. Širokopasovni dostop preko fiksne brezžičnega omrežja je oblika širokopasovnega dostopa, pri kateri je dostop na fiksni lokaciji zagotovljen preko brezžičnega omrežja. Tehnologije, ki se uporabljajo za zagotavljanje te vrste dostopa so MMDS, WiFi in satelitski dostop. Pri MMDS širokopasovnem dostopu se uporabljajo podobni standardi kot pri koaksialnih kabelskih omrežjih, DVB-C za storitev televizije in DOCSIS za širokopasovne storitve, pri čemer pa gre za brezžični sistem. Posamezne oddajno sprejemne postaje, ki so povezane z glavno postajo, lahko pokrivajo končne uporabnike v razdalji do 25 km. Za ponujanje storitve pa je potrebna pridobitev radijskih frekvenc, ki so omejena dobrina, kar otežuje ponujanje dostopa večjemu številu končnih uporabnikov. Zaradi deljenega medija z omejeno kapaciteto, so najvišje hitrosti, ki se ponujajo do največ 12 Mbit/s. Operaterji preko MMDS sistema ponujajo tudi pakete storitev, ki lahko poleg internetnega dostopa vključujejo še televizijo in fiksno telefonijo. Zaradi višje cene takšnega dostopa in omejenih zmogljivosti se uporabniki za tovrstni dostop odločajo na območjih, kjer ni razpoložljivih drugih oblik fiksne dostopa.³⁸ AKOS na podlagi

³⁵ Dokument št. 3061-11/2021-1 in dokument št. 3061-11/2021-7.

³⁶ Analiza 3b in Poročilo 4/18.

³⁷ Dokument št. 3061-11/2021-1 in dokument št. 3061-11/2021-7.

³⁸ Analiza 3b.

navedenega zaključuje, da širokopasovni dostop preko fiksnega brezžičnega omrežja ni zamenljiv z dostopom preko bakrenega, kableskega in optičnega omrežja ter ga zato ne vključuje v isti maloprodajni upoštevni trg. AKOS tudi ugotavlja, da je širokopasovni dostop preko fiksnega brezžičnega omrežja komplementaren dostopu preko bakrenega omrežja, predvsem na območjih, kjer pokritost s slednjim ni zadostna oziroma ni zagotovljena. Agencija je preverila ponudbo prevzetega podjetja na njegovi spletni strani³⁹ in ugotovila, da prevzeto podjetje trenutno ponuja hitrosti do največ 30 Mbit/s, kar ni primerljivo s trenutnimi ponodbami konkurentov, ki s kablenskimi in optičnimi omrežji ponujajo hitrosti vse do 600 Mbit/s. Glede ponujenih cen prevzetega podjetja za MMDS dostop, Agencija ugotavlja, da le te niso višje, temveč kvečjemu nižje od ponudb konkurentov, ki ponujajo višje hitrosti preko »hitrejših« omrežij. Tudi Komisija je v svojih nedavnih odločitvah na področju maloprodajnega trga storitev fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta, preučevala ustreznost nadaljnje delitve tega trga glede na hitrost prenosa in tehnologijo prenosa in ugotovila, da takšna delitev ni potrebna.⁴⁰

34. Ker obravnavana koncentracija tudi ob najožji opredelitvi upoštevne storitvenega trga ne vzbuja resnega suma o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, Agencija upoštevne storitvenega trga ni dokončno opredelila, za potrebe presoje pa bo upoštevala širši trg, kamor bo uvrstila tudi storitve fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta preko fiksne brezžične tehnologije.

Maloprodajni trg storitev fiksne telefonije

35. Fiksna telefonija še vedno predstavlja pomemben del trga elektronskih komunikacij. Z vidika tehnologije se dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji lahko zagotavlja preko (i) klasične fiksne telefonije s tehnologijo PSTN (Public Switched Telephone Network) ali ISDN (Integrated Services Digital Network), katere prenos poteka po klasičnem bakrenem omrežju in (ii) IP telefonije (VoIP: Voice over Internet Protocol), pri čemer se uporablja širokopasovno omrežje xDSL, kablesko koaksialno omrežje, optično omrežje ali fiksno brezžično omrežje.⁴¹
36. Priglasitelj zagotavlja storitev fiksne telefonije ob uporabi kableskega omrežja, ki je v lasti in upravljanju podjetij znotraj skupine priglasitelja. Samo manjši del storitev podjetja Telemach se distribuira preko omrežij drugih operaterjev, kot na primer kableskega in brezžičnega mobilnega omrežja podjetja Telekom Slovenije, ali odprtih širokopasovnih omrežij. Prevzeto podjetje ponuja storitve fiksne telefonije kot posrednik storitev, ki jih ponuja podjetje Detel Global. Priglasitelj, glede na široko paleto možnosti za brezplačno komunikacijo na internetu, na maloprodajnem trgu storitev fiksne telefonije ne pričakuje rasti, ampak opisuje ta trg, kot trg v postopnem upadu.
37. Obe tehnologiji (klasična in IP telefonija) omogočata skoraj enake nivoje zanesljivosti in kvalitete, zato je zamenljivost storitev fiksne telefonije na visokem nivoju. Pomembno vlogo pri tem ima zakonodaja, ki IP telefoniji omogoča javno številčenje, prenosljivost telefonskih števil, dostop do storitev klica v sili, obveznosti medomrežnega povezovanja in povezave med dvema koncema (end to end connectivity). Zaradi navedenega je IP telefonija javno dostopna telefonska storitev. Operaterji IP telefonijo praviloma ponujajo v cenovno ugodnih paketih v kombinaciji z drugimi elektronskimi komunikacijskimi storitvami kot so: širokopasovni dostop do interneta, IP televizija in mobilna telefonija. IP telefonijo je sicer možno uporabljati povsod, kjer je na voljo širokopasovni dostop, kljub temu pa se nekateri uporabniki za to ne odločajo,

³⁹ Vir: <https://www.ario.net/>, vpogled z dne 19. 8. 2021.

⁴⁰ Odločba Komisije št.: M.9064 Telia Company/Bonnier Broadcasting Holding z dne 12. 11. 2019, odločba št.: M.7978 Vodafone/Liberty Global/Dutch JV z dne 3. 8. 2016, odločba št. M.6990 Vodafone Group Plc./Kabel Deutschland Holding AG z dne 20. 9. 2013 in odločba št. M.5532 Carphone Warehouse/Tiscali z dne 29. 6. 2010.

⁴¹ Poročilo 4/18.

predvsem tisti, ki ne potrebujejo še drugih širokopasovnih storitev, kot sta na primer internet in televizija. Tudi Komisija je v svojih nedavnih odločitvah klasično in IP telefonijo uvrstila na isti trg.⁴²

38. Glede na navedeno Agencija ocenjuje, da sta glede na namen uporabe, lastnosti in ceno, klasična in IP telefonija substituta in sodita na isti upoštevni trg. Ker obravnavana koncentracija na trgu zagotavljanja storitev fiksne telefonije za končne uporabnike ne zbuja pomislekov glede njene skladnosti s pravili konkurence, Agencija upoštevnega storitvenega trga dokončno ni opredelila.

Maloprodajni trg konvergenčnih (paketnih) storitev

39. Razvoj elektronskih komunikacij se vedno bolj nagiba h konvergenci na ravni omrežja, elektronskih komunikacijskih storitev in opreme. Z izrazom konvergenca omrežij v splošnem označujemo združevanje oziroma približevanje obstoječih omrežij za prenos govora, omrežij za prenos podatkov in radiodifuznega omrežja. Konvergenca omrežij spremlja tudi integracija ali zlivanje storitev, oboje pa predstavlja eno od najpomembnejših tendenc globalnega razvoja telekomunikacij. Konvergenca storitev operaterjem omogoča, da končnim uporabnikom ponujajo televizijo, internet in telefonijo v različnih kombinacijah, ki vključujejo dve, tri ali štiri storitve, oziroma tako imenovane pakete storitev dvojček, trojček in četverček. Medtem ko predstavljajo dvojčki in trojčki pakete fiksni telekomunikacijskih storitev (fiksni internet, telefonija in TV), se pri četverčkih praviloma dodajo mobilne storitve (telefonija, prenos podatkov). Operaterji pakete storitev ponujajo lastnim končnim uporabnikom za eno ceno (ceno paketa), pri čemer lahko določene storitve v paketu izvaja tudi drugi operater. Cena paketa storitev je praviloma nižja od seštevka cen posameznih konvergenčnih storitev, kar je tudi razlog, da se končni uporabniki vse bolj odločajo za paketne ponudbe operaterjev.⁴³ Vsaka taka ponudba (paket) lahko predstavlja ločen upoštevni trg⁴⁴. Komisija je v svojih nedavnih odločitvah, vprašanje ali gre pri konvergenčnih paketnih storitvah za enoten trg ali gre za več trgov, pustila odprto.⁴⁵
40. Podjetje Telemach ponuja končnim uporabnikom pakete storitev, ki vsebujejo kombinacijo nekaterih (paketa dvojček in trojček) ali vseh (paket četverček) storitev: storitev širokopasovnega dostopa do interneta, storitev prenosa televizijskih vsebin, storitev fiksne telefonije ter storitve mobilne telefonije.⁴⁶ Podjetje ARIO ponuja končnim uporabnikom izbor paketov »Trio« (različne kombinacije interneta, fiksne telefonije in TV-ja) ter pakete »Duo« (kombinacija fiksne telefonije in TV-ja).⁴⁷
41. Ker v primeru obravnavane koncentracije ni izkazan resen sum glede skladnosti le-te s pravili konkurence niti ob najožji opredelitvi trga paketnih storitev, Agencija le-tega v obravnavanem primeru ni dokončno opredelila, pri sami presoji pa je preučila vpliv obravnavane koncentracije na širše opredeljenem trgu paketnih storitev brez delitve le teh na pakete dvojček, trojček in četverček, pri tem je upoštevala pakete, v katerih je vsebovana storitev prenosa televizijskih vsebin.

⁴² Odločba Komisije št. M.9866 United Group/Forthnet z dne 13. 8. 2020, odločba št. M.9370 Telenor/DNA z dne 15. 7. 2019, odločba št. M.7978 Vodafone/Liberty Global/Dutch JV z dne 3. 8. 2016 in odločba št. M.7637 Liberty Global/BASE Belgium z dne 4. 2. 2016.

⁴³ Poročilo 4/18.

⁴⁴ Odločba Agencije št. 3061-10/2019-9 z dne 26. 7. 2019, odločba Agencije št. 3061-9/2019-10 z dne 26. 7. 2019, odločba Agencije št. 3061-14/2017-16 z dne 10. 11. 2017, odločba Agencije št. 3061-20/2014-16 z dne 23. 12. 2014.

⁴⁵ Odločba Komisije št. M.9871 Telefonica/Liberty global/JV z dne 19. 11. 2020, odločba št. M.7637 Liberty Global/BASE Belgium z dne 4. 2. 2016, odločba št. M.7978 Vodafone/Liberty Global/Dutch JV z dne 3. 8. 2016 in odločba št. M.7421 Orange/Jazztel z dne 19. 5. 2015.

⁴⁶ Vir: <https://telemach.si/>, vpogled z dne 20. 8. 2021 in dokument št. 3061-11/2021-6 (podatki AKOS).

⁴⁷ Vir: <https://www.ario.net/#c-paketj>, vpogled z dne 24. 8. 2021 in dokument št. 3061-11/2021-6 (podatki AKOS).

B Upoštevni geografski trg

42. Upoštevni geografski trg je v skladu z 8. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevni proizvodnem oziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnege geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
43. Priglasitelj svojo dejavnost telekomunikacijskih storitev izvaja na območju celotne Republike Slovenije, prevzeto podjetje pa na območju podeželja v okolici Maribora. Priglasitelj ponuja svoje produkte in storitve, ki so v celoti zamenljive s storitvami in produkti konkurentov, ki so prav tako dejavni na celotnem območju Republike Slovenije. Razvejanost omrežij ter zakonsko opredeljena pravica vseh konkurentov, da uporabljajo obstoječe omrežje podjetja Telekom Slovenije, končnim uporabnikom zagotavlja zamenljivost med storitvami različnih ponudnikov in med storitvami različnih tehnologij.⁴⁸
44. Agencija je v dosedanjih odločitvah za opredeljene upoštevne storitvene trge kot geografski trg opredelila območje Republike Slovenije. Tudi AKOS je vsem zadevnim upoštevni storitvenim trgov dodelil nacionalno geografsko dimenzijo. Komisija, v svoji nedavni praksi na področju maloprodajnih trgov storitev elektronskih komunikacij, te trge v večini primerov opredeljuje nacionalno⁴⁹ ali pa jih dokončno geografsko ne opredeli⁵⁰.

C Presoja koncentracije

45. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.
46. Agencija je pri presoji koncentracije ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij in z njimi povezanih podjetij na katerem od trgov, kjer le ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Agencija je na podlagi navedb priglasitelja ugotovila, da v zadevni koncentraciji prihaja do horizontalnega prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na območju Republike Slovenije na (i) maloprodajnem trgu storitev prenosa televizijskih vsebin, (ii) maloprodajnem trgu storitev širokopasovnega dostopa do interneta, (iii) maloprodajnem trgu storitev fiksne telefonije in posledično tudi na (iv) maloprodajnem trgu konvergenčnih (paketnih) storitev.

⁴⁸ Podjetju Telekom Slovenije je bila z več regulatornimi odločbami AKOS-a dodeljena vloga operaterja s pomembno tržno močjo, kar mu med drugim nalaga obveznost, da omogoči drugim operaterjem dostop do svojih omrežnih zmogljivosti in uporabo le teh.

⁴⁹ Odločba Komisije št. M.9370 Telenor/DNA z dne 15. 7. 2019, odločba št. M.7421 Orange/Jazztel z dne 19. 5. 2019, odločba št. M.8842 Tele2/Com Hem Holding z dne 8. 10. 2018, odločba št. M.7978 Vodafone/Liberty Global/Duutch JV z dne 3. 8. 2016 in odločba št. M.7000 Liberty Global/Ziggo z dne 10. 10. 2014.

⁵⁰ Odločba Komisije št. M.6990 Vodafone/Kabel Deutschland z dne 20. 9. 2013 in odločba št. M.5900 LGL/KBW z dne 16. 6. 2011.

Maloprodajni trg storitev prenosa televizijskih vsebin

47. Tabela 1 prikazuje delež prenosa televizijskih vsebin glede na uporabljeno tehnologijo prenosa, pri čemer kablenska televizija vključuje tako analogno televizijo kot digitalno televizijo, slednja prevladuje, saj predstavlja več kot 95 % vse kablenske televizije.

48. Tabela 1: Delež televizijskih priključkov glede na tehnologijo prenosa v obdobju 2018-2020 na območju Republike Slovenije

Tehnologija prenosa televizijskih vsebin	2018	2019	2020
IP televizija	54,4 %	55,7 %	56,6 %
Kablenska televizija	39,1 %	38,0 %	37,5 %
Satelitska televizija	5,3 %	5,2 %	5,0 %
MMDS	1,2 %	1,1 %	0,9 %
Skupaj	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Vir: Podatki AKOS (portal eAnalitik) po stanju na koncu posameznega leta.

49. Iz tabele 1 je razvidno, da je bilo konec leta 2020 od vseh televizijskih priključkov 56,6 % priključkov IP televizije, delež katere se je v obravnavanem obdobju zadnjih treh let povečeval, in sicer v celotnem obdobju za 2,2 odstotne točke, medtem ko se je delež priključkov kablenske televizije zmanjšal v tem istem obdobju za 1,6 odstotne točke in konec leta 2020 dosegel 37,5 % delež. Deleža satelitske televizije in televizije z uporabo MMDS tehnologije v opazovanem obdobju padata in skupaj konec leta 2020 predstavljata manj kot 6 % vseh televizijskih priključkov.

50. Tabela 2: Tržni deleži operaterjev na maloprodajnem trgu prenosa televizijskih vsebin po posamezni tehnologiji prenosa glede na število naročnikov v Republiki Sloveniji v obdobju 2018-2020 izraženi v %

Tehnologija prenosa		2018	2019	2020
kablenska televizija	Telemach	[70-80]	[80-90]	[80-90]
	Telekom Slovenije	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	T-2	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	A1 Slovenija	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	ARIO	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	Drugi	[20-30]	[10-20]	[10-20]
	Skupaj	100,0	100,0	100,0
	Telemach + ARIO	[70-80]	[80-90]	[80-90]
IP televizija	Telemach	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	Telekom Slovenije	[50-60]	[40-50]	[40-50]
	T-2	[30-40]	[30-40]	[30-40]
	A1 Slovenija	[10-20]	[10-20]	[20-30]
	ARIO	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	Drugi	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	Skupaj	100,0	100,0	100,0
	Telemach + ARIO	[0-5]	[0-5]	[0-5]

Tehnologija prenosa		2018	2019	2020
MMDS in satelitska televizija	Telemach	[80-90]	[80-90]	[80-90]
	Telekom Slovenije	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	T-2	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	A1 Slovenija	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	ARIO	[5-10]	[5-10]	[5-10]
	Drugi	[5-10]	[0-5]	[0-5]
	Skupaj	100,0	100,0	100,0
	Telemach + ARIO	[90-100]	[90-100]	[90-100]
televizija skupaj	Telemach ⁵¹	[30-40]	[30-40]	[30-40]
	Telekom Slovenije	[20-30]	[20-30]	[20-30]
	T-2 ⁵²	[10-20]	[10-20]	[10-20]
	A1 Slovenija ⁵³	[5-10]	[10-20]	[10-20]
	ARIO	[0-5]	[0-5]	[0-5]
	Drugi	[5-10]	[5-10]	[0-5]
	Skupaj	100,0	100,0	100,0
	Telemach + ARIO	[30-40]	[30-40]	[30-40]

Vir: Podatki AKOS, po stanju na koncu posameznega leta.

51. Iz tabele 2 je razvidno, da je bil prigrasitelj z [30-40] % tržnim deležem največji ponudnik prenosa televizijskih vsebin v Republiki Sloveniji v letu 2020, sledijo mu podjetja Telekom Slovenije, T-2 in A1 Slovenija. Prigrasitelj je na prvem mestu predvsem zaradi visokega tržnega deleža v kabelski televiziji, kjer je edini veliki operater, ki ponuja kabelsko televizijo po celi Sloveniji. Ostali trije veliki operaterji ponujajo IP televizijo, katera v celoti raste, vendar ne pri vseh treh operaterjih, tržni delež izgublja podjetje Telekom Slovenije. Nesporno pada tržni delež vseh ostalih povečini lokalnih operaterjev, ki vse težje konkurirajo nacionalnim operaterjem in iz leta v leto izgubljajo naročnike. Njihov skupni tržni delež znaša konec leta 2020 samo še [0-5] %.
52. Ob relativno nizkem tržnem deležu prevzetega podjetja na tem trgu, ki znaša zgolj [0-5] %, se tržni položaj združenega podjetja na upoštevem trgu storitev prenosa televizijskih vsebin ne bo bistveno spremenil. Na podlagi navedenega, ob upoštevanju stanja na predmetnem trgu ter obstoječe in potencialne konkurence Agencija ugotavlja, da predmetna koncentracija ne bo bistveno zmanjšala ali omejila učinkovito konkurenco na upoštevem trgu.
53. Agencija je v nadaljevanju izvedla izračun Herfindahl-Hirschmanovega indeksa (v nadaljevanju: HHI)⁵⁴, ki se uporablja kot kazalec stopnje tržne koncentracije in zagotavlja koristne podatke o stanju na področju konkurence. HHI se izračuna tako, da se seštejejo kvadrati posameznih tržnih deležev vseh podjetij na trgu. HHI daje sorazmerno večjo težo tržnim deležem večjih podjetij. Čeprav je najbolje vključiti vsa podjetja, pomanjkanje podatkov

⁵¹ Pri tržnem deležu Telemacha so sešteli tržni deleži podjetij: Telemach Pobrežje d.d., Telemach Tabor d.d., Telemach Tezno d.d., Telemach UG d.o.o. in Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o. in za leti 2019 in 2020 upoštevni tudi podatki v letu 2019 prevzetega podjetja EVJ Elektroprom d.o.o. ter za leto 2020 upoštevani tudi podatki v letu 2020 prevzetega podjetja ANSAT d.o.o.

⁵² Pri tržnem deležu podjetja T-2 so za leti 2019 in 2020 upoštevani tudi tržni deleži v letu 2019 prevzetih podjetij KKS kabel Kamnik d.o.o. in Telesat d.o.o.

⁵³ Pri tržnem deležu podjetja A1 Slovenija je za leto 2020 upoštevan tudi tržni delež v letu 2020 prevzetega podjetja STUDIO PROTEUS d.o.o.

⁵⁴ HHI – Herfindal-Hirschmanov indeks je merilo za velikost podjetij v odnosu do celotne panoge in je indikator stopnje konkurenčnosti med podjetji. Njegova vrednost se nahaja med 0 in 10000. Višji kot je indeks, višja je stopnja koncentracije in nižji kot je indeks, nižja je stopnja koncentracije tržne moči. Na podlagi vrednosti indeksa je mogoče sklepati na konkurenčnost v panogi. Višje vrednosti so lahko znak manjše konkurenčnosti, in obratno, nižje vrednosti lahko pomenijo višjo konkurenčnost (Vir: Grilc Peter et al: Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK-1): s komentarjem, Ljubljana: GV Založba, 2009, stran 191).

o zelo majhnih podjetjih ne more biti pomembno, ker taka podjetja nimajo bistvenega vpliva na HHI. Medtem ko lahko da absolutna vrednost HHI začetni podatek o konkurenčnem pritisku na trgu po združitvi, je sprememba HHI (znana kot »delta«) koristen približek spremembe v koncentraciji, ki je neposredna posledica združitve.⁵⁵ Iz ustaljene prakse Komisije izhaja, da v primeru horizontalnih združitvev na trgu, kjer je po združitvi HHI pod 1000, običajno ni potrebna poglobljena analiza. Malo verjetno je tudi, da bi horizontalne koncentracije bistveno ovirale učinkovito konkurenco v primerih, ko je HHI po združitvi med 1000 in 2000 in delta pod 250 ali v primerih, ko je HHI po združitvi nad 2000 in delta pod 150⁵⁶.

54. Tabela 3: HHI na maloprodajnem trgu prenosa televizijskih vsebin na območju Republike Slovenije v obdobju 2018-2020

	2018	2019	2020
HHI sedaj	2.577,5	2.586,5	2.656,9
HHI po izvedeni koncentraciji Telemach + ARIO	2.614,2	2.623,5	2.695,4
Sprememba v HHI – delta	36,7	37,0	38,5

Vir: Izračun Agencije na podlagi podatkov AKOS.

55. Iz tabele 3 je razvidno, da izračunane vrednosti HHI v vseh treh letih presegajo mejo 2000 in da le te počasi naraščajo. Slednje pomeni, da gre za relativno visoko koncentriran trg na katerem nastopajo štirje večji ponudniki (nacionalni operaterji) in veliko število manjših (okoli 40) pretežno lokalno usmerjenih operaterjev. Največji ponudnik prenosa televizijskih vsebin je kabelski operater podjetje Telemach, kateremu sledijo ponudniki IP televizije podjetja Telekom, T-2 in A1 Slovenija. Naraščanje vrednosti HHI je posledica prehajanja naročnikov od lokalnih operaterjev k nacionalnim operaterjem oziroma prevzemanja lokalnih operaterjev s strani nacionalnih operaterjev, s tem se koncentracija na upoštevem trgu povečuje. Nizek tržni delež [0-5] % prevzetega podjetja je razlog, da se sprememba vrednosti HHI v vseh treh letih giblje globoko pod mejo 150, iz česar glede na ustaljeno prakso Komisije izhaja, da zadevna koncentracija ne bo bistveno ovirala učinkovito konkurenco na upoštevem trgu.
56. Kljub relativno visokemu tržnemu deležu združenega podjetja na zadevnem trgu, ki znaša [30-40] %, Agencija ugotavlja, da koncentracija na tem trgu ne bo imela protikonkurenčnih učinkov, saj je imelo podjetje Telemach s povezanimi podjetji na tem trgu takšen položaj že pred obravnavano koncentracijo ter se ob relativno nizkem tržnem deležu prevzetega podjetja na tem trgu, tržni položaj združenega podjetja ne bo bistveno spremenil.

Maloprodajni trg storitev fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta

57. Tabela 4: Gibanje deležev fiksnih širokopasovnih tehnologij glede na število priključkov širokopasovnega dostopa do interneta v Republiki Sloveniji v obdobju 2015-2020

Tehnologija dostopa do interneta	2015	2018	2019	2020
xDSL (bakreno omrežje)	42,8 %	32,7 %	29,9 %	25,9 %
DOCSIS (kabelsko omrežje)	30,2 %	28,7 %	27,8 %	28,1 %
FTTH (optično omrežje)	24,5 %	36,3 %	40,0 %	44,1 %
Drugo (MMDS, satelitska povezava)	2,5 %	2,3 %	2,3 %	1,9 %
Skupaj	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Vir: Podatki AKOS (portal eAnalitik) po stanju na koncu posameznega leta.

58. Iz tabele 4 je razvidno, da je bilo konec leta 2020 na območju Republike Slovenije največ priključkov fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta preko optičnega omrežja, in sicer

⁵⁵ Smernice o presoji horizontalnih združitvev, (2004 / C 31/03), odst. 16.

⁵⁶ Smernice o presoji horizontalnih združitvev, odst. 19 in 20.

44,1 %, sledijo priključki preko kablanskega omrežja z 28,1 % deležem ter priključki preko bakrenega omrežja s 25,9 % deležem. Ostale tehnologije prenosa skupaj predstavljajo le 1,9 % vseh širokopasovnih dostopov do interneta. Iz podatkov v tabeli vidimo očiten trend rasti optičnih omrežij na eni strani in upad bakrenih omrežij na drugi strani, medtem ko se delež kablanskih omrežij v zadnjih treh letih ne spreminja dosti. Optična omrežja omogočajo višje prenosne hitrosti širokopasovnega dostopa do interneta, kar je končnim uporabnikom najbolj pomembno, zato se tudi v prihodnje pričakuje rast deleža FTTH tehnologije oziroma porast optičnih omrežij.

59. Tabela 5: Deleži priključkov fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta glede na hitrost dostopa v Republiki Sloveniji v obdobju 2015-2020

Tehnologija dostopa do interneta	2015	2018	2019	2020
do manj kot 2 Mbit/s	5,6 %	1,0 %	0,7 %	0,4 %
2 Mbit/s do manj kot 10 Mbit/s	31,2 %	11,4 %	7,7 %	7,1 %
10 Mbit/s do manj kot 30 Mbit/s	44,8 %	40,5 %	33,1 %	24,7 %
30 Mbit/s do manj kot 100 Mbit/s	8,3 %	27,1 %	26,7 %	25,5 %
najmanj 100 Mbit/s	10,1 %	20,0 %	31,9 %	42,3 %
Skupaj	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Vir: Podatki AKOS (portal eAnalitik) po stanju na koncu posameznega leta.

60. Iz tabele 5 je razvidno, da se je na »fiksni omrežjih« v letu 2020 več kot 42 % uporabnikov odločilo za pakete s hitrostmi 100 Mbit/s ali več, kar je štiri krat več kot v letu 2015. Sledijo jim uporabniki, ki so izbrali hitrosti med 30 Mbit/s in 100 Mbit/s, in sicer je njihov delež konec opazovanega obdobja znašal 25,5 % ter v primerjavi s preteklima dvema letoma počasi upada. Trend gibanja deleža priključkov s hitrostmi med 10 Mbit/s in 30 Mbit/s je v konstantnem upadanju in je konec leta 2020 znašal 24,7 %. Prav tako sta v upadanju tudi deleža priključkov s hitrostmi med 2 Mbit/s in 10 Mbit/s ter do manj kot 2 Mbit/s, ki pa v zadnjih treh letih ne upadata tako močno. Agencija sklepa, da gre v tem primeru večinoma za uporabnike, ki imajo omejene možnosti pri izbiri »hitrosti« paketov oziroma pri izbiri omrežja, med katerimi so tudi uporabniki storitev prevzetega podjetja.

61. Tabela 6: Tržni deleži operaterjev po številu priključkov na trgu zagotavljanja storitev fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta v Republiki Sloveniji v obdobju 2018-2020

Operater	2018	2019	2020
Telekom Slovenije	[30-40] %	[30-40] %	[20-30] %
Telemach⁵⁷	[20-30] %	[20-30] %	[30-40] %
T-2 ⁵⁸	[20-30] %	[20-30] %	[20-30] %
A1 Slovenija ⁵⁹	[10-20] %	[10-20] %	[10-20] %
ARIO	[0-5] %	[0-5] %	[0-5] %
Ostali	[5-10] %	[5-10] %	[0-5] %
Skupaj	100,0 %	100 %	100 %
Telemach + ARIO	[20-30] %	[20-30] %	[30-40] %

Vir: Podatki AKOS po stanju na koncu posameznega leta.

62. Iz tabele 6 je razvidno, da je tržni delež priglavitelja na maloprodajnem trgu fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta, vključujoč vse tehnologije dostopa, glede na število

⁵⁷ Pri tržnem deležu Telemacha so sešteti tržni deleži podjetij: Telemach Pobrežje d.d., Telemach Tabor d.d., Telemach Tezno d.d., Telemach UG d.o.o. in Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o. in za leti 2019 in 2020 upoštevni tudi podatki v letu 2019 prevzetega podjetja EVJ Elektroprom d.o.o. ter za leto 2020 upoštevani tudi podatki v letu 2020 prevzetega podjetja ANSAT d.o.o.

⁵⁸ Pri tržnem deležu podjetja T-2 so za leti 2019 in 2020 upoštevani tudi tržni deleži v letu 2019 prevzetih podjetij KKS kabel Kamnik d.o.o. in Telesat d.o.o.

⁵⁹ Pri tržnem deležu podjetja A1 Slovenija je za leto 2020 upoštevan tudi tržni delež v letu 2020 prevzetega podjetja STUDIO PROTEUS.

priključkov v obdobju zadnjih treh letih stalno naraščal in je v letu 2020 dosegel [30-40] %. Pri prevzetem podjetju je tržni delež v vseh treh letih znašal [0-5] %. Po izvedeni koncentraciji bo skupni tržni delež združenega podjetja glede na število priključkov ne glede na tehnologijo dostopa do interneta na zadevnem trgu znašal [30-40] %. Iz tabele 6 je razvidna rast tržnih deležev nacionalnih operaterjev Telemach, A1 Slovenija in T-2, kateri rastejo na račun padanja tržnega deleža operaterja s pomembno tržno močjo - Telekom Slovenije in padanja tržnega deleža vseh ostalih lokalnih operaterjev. Glavni razlog padanja deleža ostalih operaterjev so prevzemi le teh s strani nacionalnih operaterjev.

63. Podjetje Telemach bo s prevzemom podjetja ARIO pridobilo zgolj [0-5] % tržni delež na trgu zagotavljanja storitev fiksne širokopasovnega dostopa do interneta, s tem se položaj podjetja Telemach na upoštevnom trgu po izvedeni koncentraciji na bo bistveno spremenil in kot tak ne bo oviral konkurence na tem trgu. Združeno podjetje bo s [30-40] % tržnim deležem ob koncu leta 2020 ohranilo položaj največjega ponudnika širokopasovnega dostopa do interneta.

Maloprodajni trg storitev fiksne telefonije

64. Tabela 7: Deleži telefonskih priključkov po vrsti tehnologije na območju Republike Slovenije v obdobju 2015-2020

Tehnologija dostopa fiksne telefonije	2015	2018	2019	2020
Klasična telefonija (PSTN, ISDN)	29,2 %	17,3 %	14,9 %	12,4 %
IP telefonija	70,8 %	82,7 %	85,1 %	87,6 %
Skupaj	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Vir: Podatki AKOS (portal eAnalitik) po stanju na koncu posameznega leta.

65. Iz tabele 7 izhaja, da se delež IP telefonije iz leta v leto povečuje. Na maloprodajnem trgu zagotavljanja storitev fiksne telefonije je konec leta 2020 skoraj 88 % vseh telefonskih priključkov predstavljala IP telefonija. Glavni razlog za spremembo razmerja med klasično in IP telefonijo je dejstvo, da večina operaterjev ponuja storitev IP telefonije v cenovno ugodnih paketih skupaj z drugimi storitvami elektronskih komunikacij.⁶⁰
66. Tabela 8: Tržni deleži operaterjev po številu priključkov na maloprodajnem trgu storitev fiksne telefonije v Republiki Sloveniji v obdobju 2018–2020 v %, glede na uporabljeno tehnologijo in skupaj

Operater	IP telefonija			Klasična telefonija			Skupaj telefonija		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Telekom Slovenije	[30-40]	[30-40]	[30-40]	[90-100]	[90-100]	[90-100]	[40-50]	[40-50]	[40-50]
Telemach	[30-40]	[30-40]	[30-40]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[20-30]	[20-30]	[20-30]
T-2 ⁶¹	[20-30]	[20-30]	[20-30]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[10-20]	[10-20]	[10-20]
A 1 Slovenija	[5-10]	[5-10]	[5-10]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[5-10]	[5-10]	[5-10]
ARIO preko Detel Global	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
Drugi	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[0-5]
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Telemach + ARIO	[30-40]	[30-40]	[30-40]	[0-5]	[0-5]	[0-5]	[20-30]	[20-30]	[20-30]

Vir: Podatki AKOS po stanju na koncu posameznega leta.

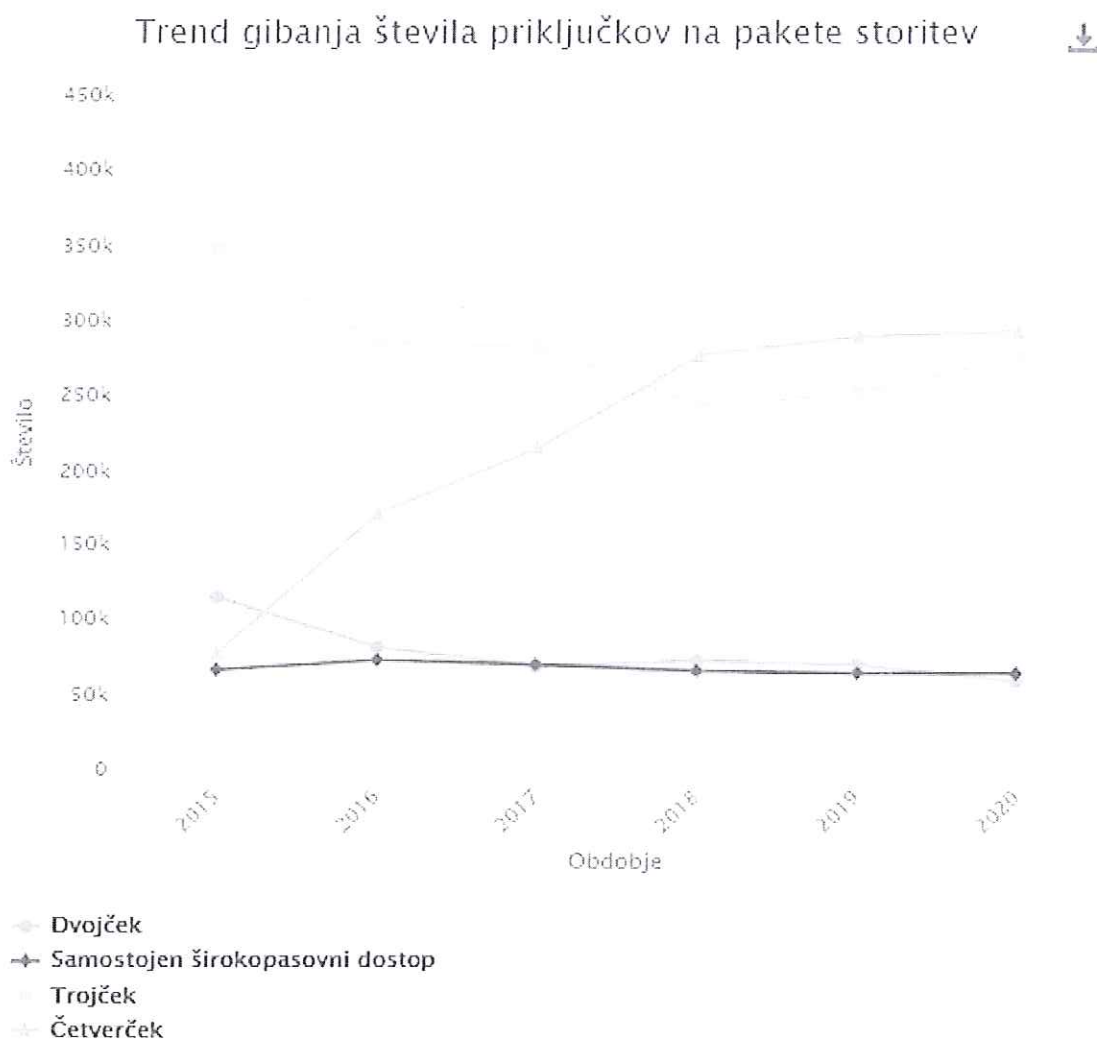
⁶⁰ Poročilo 4/18.

⁶¹ Pri tržnem deležu podjetja T-2 so za leto 2019 upoštevani tudi tržni deleži v letu 2019 prevzetih podjetij KKS kabel Kamnik d.o.o. in Telesat d.o.o.

67. Iz podatkov v tabeli 8 izhaja, da znaša skupni tržni delež podjetja Telemach po številu priključkov fiksne telefonije konec leta 2020 [20-30] %, kar podjetje Telemach uvršča na drugo mesto med operaterji na trgu Republike Slovenije. Po izvedeni koncentracij bo tržni delež združenega podjetja na zadevnem trgu znašal [20-30] %. Kot že obrazloženo v točki 38 sta navedeni tehnologiji storitev fiksne telefonije med seboj v celoti zamenljivi in kot taki sodita na isti upoštevni trg, zato uporabljena tehnologija ne vpliva na zadevno koncentracijo.
68. Agencija ugotavlja, da koncentracija podjetij Telemach in ARIO ne more ovirati učinkovite konkurence na zadevnem maloprodajnem trgu zagotavljanja storitev fiksne telefonije, saj s predmetno koncentracijo na tem trgu ne bo prišlo do spremembe, ki bi lahko imela za posledico ustvarjanje ali krepitev prevladujočega položaja.

Maloprodajni trg konvergenčnih (paketnih) storitev

69. AKOS na javno dostopnem portalu eAnalitik, ki je namenjen predstavitvi podatkov na trgu elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji, med drugim prikazuje tudi trend gibanja števila priključkov na pakete storitev. Trend za obdobje zadnjih petih let je prikazan v grafikonu spodaj.

Vir: eAnalitik: <https://eanalitik.akos-rs.si/>, vpogled z dne 2. 9. 2021.

70. Iz črtnega grafikona najprej opazimo dokaj močan trend rasti priključkov paketa četverček in trend upada priključkov na paket trojček, ki pa ni tako močan. Število samostojnih priključkov⁶² se v obdobju zadnjih petih let ne spreminja, število priključkov na paket dvojček pa rahlo upada. Če seštejemo podatke po letih opazimo splošen trend rasti priključkov oziroma naročnikov na pakete storitev v Republiki Sloveniji v obdobju zadnjih petih let. V letu 2015 je bilo okoli (podatki o številu priključkov so razvidni na približno 10 tisoč) 600 tisoč naročnikov, med tem ko je bilo v letu 2020 že okoli 680 tisoč naročnikov, ki so bili priključeni na širokopasovni dostop preko paketov oziroma samostojno.
71. Podrobni podatki o paketih storitev glede na število priključkov posameznega paketa storitev po operaterjih niso na voljo na portalu eAnalitik, zato jih je za potrebe te presoje Agencija pridobila od AKOS⁶³. V tabeli 9 so prikazani tržni deleži operaterjev, ki jih le ti dosegajo, če seštejemo vse priključke na pakete storitev.
72. Tabela 9: Tržni deleži števila priključkov na pakete storitev v katerih je vsebovana storitev prenosa televizijskih vsebin, po posameznih operaterjih v Republiki Sloveniji v obdobju 2018-2020 v %

Operater	2018	2019	2020
Telekom Slovenije	[30-40] %	[20-30] %	[20-30] %
Telemach⁶⁴	[30-40] %	[30-40] %	[30-40] %
T-2 ⁶⁵	[10-20] %	[20-30] %	[20-30] %
A1 Slovenija ⁶⁶	[10-20] %	[10-20] %	[10-20] %
ARIO	[0-5] %	[0-5] %	[0-5] %
Ostali	[0-5] %	[0-5] %	[0-5] %
Skupaj	100,0 %	100 %	100 %
Telemach + ARIO	[30-40] %	[30-40] %	[30-40] %

Vir: Podatki AKOS po stanju na koncu posameznega leta.

73. Iz tabele 9 je razvidno, da se pri paketnih storitvah prigrasitelj uvršča na prvo mesto v obdobju 2018-2020. Tržni delež mu je v tem obdobju zrasel za 2 odstotni točki, oziroma iz [30-40] % na [30-40] %. Ker se večina maloprodajnih fiksnih storitev elektronskih komunikacij prodaja v paketih, tržni deleži priključkov na pakete storitev prikazujejo bolj ali manj enako situacijo, kot na v predhodnih točkah predstavljenih posameznih trgih, in sicer razvidna je rast tržnih deležev nacionalnih operaterjev Telemach, A1 Slovenija in T-2, kateri rastejo na račun padanja tržnega deleža operaterja Telekom Slovenije in padanja tržnega deleža vseh ostalih lokalnih operaterjev. Po izvedeni koncentraciji bo tržni delež združenega podjetja na trgu paketov storitev večji za [0-5] odstotne točke, in bo znašal [30-40] %.
74. Agencija je zaradi relativno visokega tržnega deleža prigrasitelja na trgu paketnih storitev opravila izračun HHI in pri tem prišla do enakih ugotovitev kot na maloprodajnem trgu storitev prenosa televizijskih vsebin. Gre za visoko koncentriran trg (vrednosti HHI presegajo mejo 2000) na katerem pa se zaradi nizkega tržnega deleža prevzetega podjetja [0-5] % izračunana

⁶² Samostojen priključek pomeni širokopasovni dostop, bodisi samo za internet, samo za fiksno telefonijo ali samo za televizijo.

⁶³ Dokument št. 3061-14/2020-5.

⁶⁴ Pri tržnem deležu Telemacha so sešteti tržni deleži podjetij: Telemach Pobrežje d.d., Telemach Tabor d.d., Telemach Tezno d.d., Telemach UG d.o.o. in Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o. in za leti 2019 in 2020 upoštevni tudi podatki v letu 2019 prevzetega podjetja EVJ Elektroprom d.o.o. ter za leto 2020 upoštevani tudi podatki v letu 2020 prevzetega podjetja ANSAT d.o.o.

⁶⁵ Pri tržnem deležu podjetja T-2 so za leti 2019 in 2020 upoštevani tudi tržni deleži v letu 2019 prevzetih podjetij KKS kabel Kamnik d.o.o. in Telesat d.o.o.

⁶⁶ Pri tržnem deležu podjetja A1 Slovenija je za leto 2020 upoštevani tudi tržni delež v letu 2020 prevzetega podjetja STUDIO PROTEUS.

sprememba HHI v vseh treh letih vrtili zgolj okoli 30, kar po ustaljeni praksi Komisije pomeni, da zadevna koncentracija ne bo bistveno ovirala učinkovito konkurenco na upoštevem trgu.

IV. ZAKLJUČEK

75. Na podlagi posredovanih podatkov priglasielja, AKOS in ob upoštevanju javno dostopnih podatkov Agencija ugotavlja, da v zvezi z obravnavano koncentracijo pridobitve izključne kontrole s strani podjetja Telemach nad podjetjem ARIO ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Koncentracija ne bo povzročila bistvenega omejevanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije, zlasti kot posledice ustvarjanja oziroma krepitve prevladujočega položaja. Agencija zato koncentraciji na podlagi tretjega odstavka 46. člena ZPOMK-1 ne nasprotuje in izjavlja, da je skladna s pravili konkurence.

V. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

76. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku⁶⁷ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vložiti pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodil:
mag. Andrej Golob

Andrej Matvoz
predsednik senata

Vročiti:

- Telemach, širokopasovne komunikacije, d.o.o., Brnčičeva ulica 49A, 1231 Ljubljana - Črnuče - **osebno po ZUP; po pooblaščenju:** Odvetniška družba Pantelič in partnerji, o.p., d.o.o., Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- Izrek odločbe na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

⁶⁷ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.